

Leven met het tij in Culatra

Correspondent te Olhã

Het gebied van Faro tot Olhã, de Ria Formosa, is een waddengebied met allure. Dit Nationale Natuurpark (170 km²) is een van de mooiste ter wereld (volgens Wikipedia).

Het waddengebied wordt afgeschermd van de Atlantische Oceaan door een reeks van eilanden met 6 natuurlijke toegangen. 1 toegang werd aangepast (1927-1952) om de haven van Faro en Olhã makkelijker te kunnen bereiken.

Culatra, waarnaast de Zeezwaluw 3 weken ten anker lag, is het grootste eiland in dit natuurpark. Het dorpje op Culatra heeft een uitgebreide en hechte vissersgemeenschap en hun leven in, op en rondom het eiland wordt bepaald door eb en vloed. Een paar grote maar merendeels kleine vissersschepen liggen in het vissershaventje afgemeerd of gewoon hoog op het strand getrokken.

De grote schepen gaan elke dag ('s avonds) de zee op om te vissen en hun vangst wordt overdag in de vissershaven van Olhã uitgeladen en verhandeld. De kleine open bootjes vissen soms op zee maar veelal in de lagune met netten en korven. Veel van hun vangst gaat naar restaurants of is voor eigen gebruik. Maar de overgrote meerderheid van de inwoners in het hele gebied verdient hun boterham met naar schelpen spitten.

Zodra de platen in de lagune droog beginnen te vallen (vallend water), scheren kleine open bootjes van Culatra, Olhã en de andere eilanden naar hun plek op de platen om de schelpen op te graven. Op de ankerplaats is het dan een komen en gaan van deze bootjes, net het IJ! In weer en wind staan de schelpenrapers gebogen om hun dagelijkse buit te bemachtigen. Hun bootjes liggen droog en verlaten te wachten tot het water terugkomt (opkomend water) en de platen weer onderwater laten verdwijnen. Als hun bootjes weer drijven is de werkdag ten einde en gaan de schelpenrapers met buit weer op huis aan. Hoever de platen droogvallen is afhankelijk van de maanstand.

Volle maan en nieuwe maan geven springtij terwijl halve maan doortij is. Met volle maan ontstaat het hoogste springtij. Om de 2 weken is het dus springtij en halverwege tussen 2 springtijden is het doortij. Het verschil tussen hoog- en laag water is met springtij wel 3.5m maar slechts 0.9m bij doortij.

Eb en vloed bepalen dus hoever de platen droogvallen en waar schelpen geraapt kunnen worden. 90% van de schelpen die in Portugal worden verhandeld, zijn in de Ria de Formosa geraapt.

Een natuurgebied waar we erg zuinig op moeten zijn, ook de zeilers die hier in alle rust kunnen ankeren en genieten van een heel bijzondere leefomgeving.

____/____